

Verslag – Inhoudelijke expertengroep PFAS

Datum: 24 februari 2022

Aanwezig:

Stand van zaken tweede advies Commissie Grondverzet –

- Dinsdag is het tweede advies van de Commissie Grondverzet voorgelegd aan kabinet .
- Commissie Grondverzet is uitgebreid met en .
- Advies: voorgestelde zoneringscriteria aanpassen van 70µg/kg naar 47µg/kg
- Conclusies Commissie: gemeenschappelijke berm blijft een goed idee (ook al was het vernietigd door Raad van State) + uitgegaan van een EFSA-normering
- Redenering: Zones zijn toegankelijk voor publiek (bv. fietspaden) maar geen woongebied. Komt het meeste overeen met een park of recreatiezone. S-risk berekening (zonder AB met TWI EFSA) uitgevoerd o.b.v. deze informatie geeft de waarde 470 µg/kg (= Nederlandse waarde voor industrieel en groen). Daarnaast is de reeds sterke blootstelling in Zwijndrecht in rekening gebracht door maximum 10% van de TWI te nemen voor dit soort gebruik wat de waarde 47µg/kg geeft. Alles boven deze waarde moet afgevoerd worden naar stockage.
- Er was nog enige discussie rond de 47µg/kg omdat de commissie vond dat dit nog steeds een hoge waarde is als de mogelijkheid bestaat dat kinderen daar in de grond kunnen spelen. Er is daarom bijkomend advies geformuleerd dat gebruik ontmoedigd wordt boven de 14,4µg/kg. Dit kan door bv. struiken of paaltjes te zetten in deze zones.
- Er is ook besloten om alle toetsingswaardes in som PFAS uit te drukken (70µg/kg = som PFAS en 14,4µg/kg = som PFAS).
- Nog een onduidelijkheid rond het rekening houden met PFBA. Deze verbinding zit echter niet in de standaard berekening. Verduidelijking volgt nog.
- Advies doet stilaan de ronde in de media.
- Lantis stelde ook nog enkele verduidelijkende vragen. Advies is een expertenadvies dus niet rechtstreeks implementeerbaar in beleid. Het moet dus nog omgezet worden in richtlijnen door de bevoegde instanties.
- Gemeente Zwijndrecht stelde ook nog vragen over hoe ze moeten omgaan met het bijkomend advies dat gebruik ontmoedigd wordt boven de 14,4µg/kg. Voorgesteld om in overleg te gaan met AZG.

Toelichting WG datahandling –

- Problematiek rond GDPR en verwerkersovereenkomsten: plan om een globaal document op te stellen en bilateraal de nodige verwerkersovereenkomsten af te spreken.

- Op punt zetten van de interactie tussen de kaarten van de PFAS-verkenner en de PFAS-website o.b.v. NRM zones. De kaart zal ook nog visueel aangepast worden zodat er een duidelijke onderscheiding is in de dossiers. Planning is om half maart in productie te gaan.
- Aanvulling data:
 - Nieuwe dataset van Lantis toegevoegd in de verkenner. Er moet nog besproken worden wanneer deze publiek kan gezet worden.
 - ±50 datapunten afkomstig van Stad Antwerpen.
 - De onderliggende data van de VBO's zullen ook mee in PFAS-verkenner komen.
- Ondersteuning door data-architect om tot structurele regeling van datastromen te komen.
- To-do: Duidelijke afspraken maken over publiek vrijgeven van data.
- Codelijst PFAS-parameters is uitgebreid en de voorkeurbenamingen zijn uitgeklaard.

Toelichting WG Grondverzet –

- Gisteren overleg WG Grondverzet over wat er finaal in het rapport zal komen. Hebben er voor gekozen om meer oplossingsgericht te werken. Tekst aangepast zodat de focus ligt op uitdagingen waar er (deel)voorstellen zijn van oplossingen.
- Er is rond principe van bouwkundig gebruik een akkoord, maar dit wordt wel nog verder uitgewerkt in volgende vergaderingen.
- Conclusie: Er worden geen wijzigingen voorzien maar er wordt nagekeken/geëvalueerd of de huidige procedures volstaan of dat er voor deze situatie een apart protocol moet komen.
- Discussie over KWZ: oplossing gezocht dat ook toepasbaar is voor alle andere projecten in Vlaanderen. Voorstel ligt klaar om definitie KWZ aan te passen.

Vragen/opmerkingen

- Is er rekening gehouden bij de niet-uitlogbare toepassingen met het in vraag stellen van de $70\mu\text{g}/\text{kg}$? > Opdeling gaat uit vanuit uitlogingstechnieken. De waarde van $70\mu\text{g}/\text{kg}$ wordt hiervoor behouden, maar dit is natuurlijk geen definitief voorstel. Er zijn nog vragen rond de traceerbaarheid, wanneer toepassing later wordt opgebroken en wat de mogelijkheid is van het hergebruik van de gronden.
- Ruimtemodel Vlaanderen vs PFAS-verkenner > Initiatief loopt samen met VITO. Volgende week overleg met VITO om te kijken hoe ruimtemodel ondersteunend kan werken. Het is de bedoeling dat het aanvullend is aan de PFAS-verkenner.

Toelichting WG blootstellings-handelingskader –

- Maandag overleg gehad met deel van werkgroep over PPT van .
- Er is een verschuiving van teksten gebeurd om de samenhang meer duidelijk te maken.
- AZG heeft een nieuwe tekst aangeleverd voor hoofdstuk handelingskader.
- OVAM heeft tekst aangeleverd over de huidige regels rond grondverzet, bodemverbeterende middelen, etc.
- Discussie over beleidshandelingskader is nog niet afgerond.
- Leesbaarheid moet nog nagekeken worden in laatste hoofdstuk + overleg nodig over nieuwe tekst.
- Tegen de publicatie van het rapport proberen ze ook de budgettaire vragen op te lossen.
- Werken zo snel mogelijk verder aan de tekst maar momenteel is het nog *work in progress*. Volgende week wordt de tekst nog verder gefinetuned.
- Bij het tijdelijk kader moeten we oppassen voor snelle achterhaling. Dit moet duidelijk gecommuniceerd worden naar het politieke niveau.

- Knelpunt: bij de metingen eieren, bodem en groente is er een verschil tussen het tijdelijk handelingskader en wetenschappelijk onderzoek. Dit moet transparant <eergegeven worden in de tekst.
- Meer onderbouwing voor instrumenten. Morgen is er een overleg met UA gepland voor hun dataset te bespreken.

Met opmerkingen [VLS1]: Correct begrepen?

→ ACTIE: Contact opnemen met OVAM, AZG en VITO om overleg te plannen om tekst verder af te kloppen (**actie 1**)

Algemene update en timing rapport

- Algemene redactie van teksten is gebeurd en teruggestuurd naar de trekkers.
- 28/02: Deadline insturen teksten (buiten tekst handelingskader)
- Volgende week: samenvatting wordt geschreven door Karl
- 01/03: Gecompileerde tekst wordt gedeeld om rond te sturen naar hiërarchie
- 01/03: **Geen** overleg met expertengroep (**actie 2**)
- 03/03: Deadline insturen tekst handelingskader
- VM 08/03: Deadline feedback teksten
- 08/03: Bekijken opmerkingen en samenvatting van Karl op expertengroep.
- 11/03: Finale tekst klaar voor lay-out.

Met opmerkingen [VLS2]: Uur bijzetten?

Varia

- Budgettaire problemen kunnen meegenomen worden in deel 3 of samenvatting
- plant overleg rond PFAS-actieplan zodat er een stuk in het rapport kan komen rond om de rol van de Opdrachthouder te duiden (**actie 3**).
- Uitstel van indienen restrictie PFAS voor REACH van juli 2022 naar 23 januari 2023. Na indiening is er een periode van 6 maanden voor publieke consultatie.
- Restrictieproces PFAS in brandblusschuim is wel al ingediend. De publieke consultatie start op 23 maart 2022.
- Update van getallen Verkennende bodemonderzoeken wordt aangeleverd op 08/03 of 11/03 (**actie 4**)

Met opmerkingen [VLS3]: Welke was het uiteindelijk geworden?

Actielijst

Nummer	Actie	Uitvoerder(s)	Datum gereed
1	Contact opnemen met OVAM, AZG en VITO om overleg te plannen om tekst verder af te kloppen		asap
2	Annuleren vergadering 01/03		OK
3	Overleg rond inplannen rond PFAS-actieplan		asap
4	Update van getallen Verkennende bodemonderzoeken aanleveren		08/03 of 11/03